

ORDINO NAUJIENOS IŠ LIETUVOS IR PASAULIO

Maloniai primename OFS brolių ministrams, kad ataskaitas už 2018 metus ir nario mokesčio žiniaraščių kopijas vietinės tarybos turi iki sausio 5 d. pateikti regioninėms taryboms, o regioninės tarybos – iki sausio 15 d. Nacionalinei tarybai. Dėl klausimų susijusių su ataskaitomis kreipkitės telefonu 8 682 18060, o su nario mokesčio žiniaraščiais – telefonu 8 683 51789.

Gruodžio 8-9 d. Vilniaus Mažesniųjų brolių konventualų (pranciškonų) vienuolyne vyks Vilniaus regiono brolijos Advento rekolekcijos „Nuolankumas: ką tai reiškia ir ko nereikia“, kurias ves br. kun. Arūnas Peškaitis OFM. Rekolekcijose kviečiami dalyvauti OFS ir Jaupra brolių nariai bei visi besidomintys pranciškoniškuoju pašaukimu. Registracija vyksta iki gruodžio 1 d. telefonu 8 614 26887 arba el. paštu romras@gmail.com.

Kviečiame OFS brolijas ugdymui įsigyti Šventojo Tėvo Pranciškaus apaštališkąjį paraginimą „*Gaudete et Exsultate*“ apie pašaukimą į šventumą šiuolaikiniame pasaulyje. Vieneto kaina – 2,5 Eur. Norinčius prašome kreiptis el. paštu ofs.lietuvoje@gmail.com.

MALDOS INTENCIJOS

Šventojo Tėvo Pranciškaus:

Kad tikėjimo skleidimo tarnystėje dirbantys žmonės eidami į dialogą su kultūra, rastų šiems laikams tinkamą kalbą.

Pasauliečių pranciškonų ordino:

Už visas nacionalines brolijas, kurios išgyvena sunkumus. „Tėve mūsų...“

* Už sausio 14-18 d. Kretingoje vykiančią Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos kapitulą bei visus OFS ir Jaupra brolijoms Lietuvoje tarnaujančius dvasinius asistentus.

KONTAKTAI

El. paštas: ofs.lietuvoje@gmail.com; internete – www.ofs.lt; [facebook.com/ofs.lt](https://www.facebook.com/ofs.lt)

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino Nacionalinė taryba:

Nacionalinė ministrė **Virginija Mickutė** OFS (8 682 18060; o_virgute_yra@yahoo.com)

Nacionalinis viceministras **diak. Nerijus Čapas** OFS (8 650 26814; nerijus.capas@gmail.com)

Nacionalinė ugdymo magistrė **Monika Midverytė** OFS (8 678 22052; monikaofs@gmail.com)

Nacionalinė sekretorė **Nijolė Raudytė** OFS (8 618 10454; nijole.raudyte@gmail.com)

Nacionalinė ekonomė **Natalija Verbickienė** OFS (8 683 51789; natalija.verbickiene@gmail.com)

Nacionalinė broliška vadovė **Ilona Keruckienė** OFS (8 601 87818; ilonakeruckiene@gmail.com)

Nacionalinė Jaupra prezidentė **Karolina Sutkutė** (8 690 39722; sutkute.karolina@gmail.com)

Nacionalinis dvasinis asistentas **br. Antanas Blužas** OFM (8 698 05526; antanasofm@gmail.com)

Nacionalinis dvasinis asistentas **br. Piotr Strocen** OFM Conv (8 601 74406; piotrstrocen@tlen.pl)

Regionų ministrai:

Telšių regiono – **Rimantas Radzevičius** OFS (8 687 51325; rad.rimantas@gmail.com)

Panevėžio regiono – **Rasa Mačiulionienė** OFS (8 656 61786; rmaciul@gmail.com)

Vilniaus regiono – **Algimantas Andziulis** OFS (8 614 50935; algandziulis@gmail.com)

Kauno regiono – **Marijona Sinkevičienė** OFS (8 658 83586; marsinkev@gmail.com)

Vilkaviškio regiono – **Rolandas Rudzevičius** OFS (8 633 83213; rudzevicius@gmail.com)

Šiaulių regiono – **Gražina Stravinskaitė** OFS (8 612 51367; strasile@gmail.com)

Pradėkime iš naujo, broliai!

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino
UGDYMO MĖNRAŠTIS Nr. 61 (2018 m. gruodis)

Tema: „Kas mane tiki, iš to vidaus plus gyvojo vandens srovės“ (Jn 7, 38)

[tęsinys, pradžia Nr. 60]

Kviečiame studijuoti generalinio dvasinio asistento br. Alfred Parambathu OFM Conv mokymo, sakyto III Europos OFS ir Jaupra kongrese, antrąją dalį.

Brolis Vanduo. Vienas labiausiai nerimą keliančių mūsų laikų reiškinių yra dykumėjimas. Taip apibūdinamas procesas, kurio metu derlinga žemė virsta į dykumą. Tai miškų naikinimo, sausrų ar netinkamos žemdirbystės rezultatas. Prie augančio dykumų plitimo prisideda globalinio atšilimo poveikis ir žmogaus veikla. 9-ame dešimtmetyje Jungtinių Tautų konvencija teigė, kad apie 6 milijonai Sahelio gyventojų 1997-2020 m. turės keltis į Šiaurės Afriką ir Europą iš dykumomis virtusių subsacharinės Afrikos teritorijų. Dabar suprantame, kad tai tiesa, matydami į Europą plūstančius tūkstančius pabėgėlių. Vanduo yra esminė žmogaus gyvenimo dalis.

Jau Izaijo laikais (44, 3) buvo juntama, jog dvasinėje plotmėje vyksta panašūs dalykai. Kitaip tariant, egzistuoja širdies dykumėjimas ir jį sustabdyti gali tik Dvasia, kuri sielos dykumą paverčia į gyvybės vietą. Mūsų Kongreso tema parinktas Jono „gyvojo vandens srovių“ įvaizdis kreipia į tą pačią sausumos ir troškulio simboliką. Mūsų atsakas gali būti įvairus – galime patys atsiverti Šventosios Dvasios išsiliejimui arba atverti savo išteklius dėl tų, kurie stokoja (ypač geriamo vandens).

Pranciškus ir brolis Vanduo. Vandens ir gyvybės sąsajos yra visuotinė visose religijose sutinkama tema. Vanduo naudojamas apsiplovimams, įvesdinimui, palaiminimui ir pan. Vanduo visada teka žemyn ir niekada į viršų – visada užimdamas pačią žemiausią vietą. Kaip Šventoji Dvasia, kuri visada aplanko ir pripildo tuos, kurie yra dugne – nuolankūs ir save ištuštinę. Šv. Pranciškus Asyžietis „Kūrinijos giesmėje“ brolių Vandenį apibūdina kaip nuolankumo simbolį: „*Būk pagarbintas, mano Viešpatie, per brolių Vandenį, kuris yra labai naudingas, nusižeminęs, brangus ir tyras*“. Šiame nuolankumo kontekste turime apmąstyti Šv. Pranciškaus 1223 m. Regulos tekstą, kuriame jis kalba apie „Viešpaties Dvasią“: „*Iš visos širdies aš meldžiu brolius Viešpatyje Jėzuje Kristuje sergėtis puikybės, gyrimosi, išdidumo, pavydo ir godumo, šio pasaulio rūpesčių ir troškimų, nepaniekinti kitų ir nesiskųsti. Tie, kurie nemokyti, tegu godžiai netrokšta studijuoti. Jie turėtų suprasti, jog vienintelis dalykas, kurio jiems verta siekti, – kad juose veiktų Dievo dvasia, kai jie meldžiasi atkakliai, tyra ir nesavanaudiška širdimi. Kartu jie turi būti nusižeminę ir kantrūs, kęsdami persekiojimus ar ligas, mylintys tuos, kurie juos persekioja, šmeižia ar kaltina...*“ (Rb X, 7-9). [nukelta į 2 p.] 1

UGDYMO MEDŽIAGA [tęsinys, pradžia 1 p.]

Kad geriau suprastume šį tekstą, reikia perskaityti analogišką ištrauką iš ankstesnės 1221 m. Regulos: „*Taigi sergėkimės išpuikimo ir tuščiagarbystės, šio pasaulio išminties ar prigimtinio gudravimo vardan. Pasaulio dvasia mėgsta daug kalbėti, bet nieko nedaryti, siekdama išorinių, pastebimų šventumo ženklų, netrokšdama tikro pamaldumo ir vidinio sielos šventumo. Tai apie tokius žmones mūsų Viešpatys yra pasakęs: „Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė savo užmokestį“. O Dievo Dvasia įkvepia mus apmarinti savo žemąją prigimtį ir niekinti ją, laikyti ją gėdos ir menkystės šaltiniu, be jokios vertės. Nuolankumas, kantrybė, tobulas paprastumas ir tikra širdies ramybė yra jos tikslas, bet užvis labiausiai ji siekia Dievo baimės, dieviškos Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios meilės“ (Rnb XVII, 9-16). Pranciškus aiškiai atskiria „kūno dvasią“ ir „Viešpaties Dvasią“.*

Ką reiškia gyventi „kūno dvasia“? Tas, kuris gyvena „kūno dvasia“, turi vieną aiškų kriterijų – pasirodyti prieš kitus, kad iš jų susilauktų garbės ir pripažinimo. Pagal kitus jis matuoja tiesą ir savo elgesio šventumą. Toks žmogus visą dėmesį ir jėgas sudeda siekdamas kitų pripažinimo, ir taip yra užvaldomas konkurencijos dvasios. Vėlyvesnėje Reguloje Pranciškaus minimos aštuonios ydos yra ne kas kita kaip troškimas tapti pasaulio centru. Išore gyvenantis žmogus bus **išdidus** ir **tuščiagarbis**, kai gaus tai, ko nori, ir priešingai bus **pavydus**, jei tai turės kiti. Jis paraudonos iš **godumo**, turėdamas dalintis savo daiktais su kitais, arba nuolat bus **susirūpinęs šio pasaulio reikalais**. Jis sunkiai kurs santykius dėl savo požiūrio **niekinti** ir **skųstis**. Toks žmogus niekada niekam netaps broliu. Jis gyvens ne tik be Dievo, bet ir vienvėlyje, neturėdamas galimybės džiaugtis autentiškais santykiais brolijoje. Valdomas „kūno dvasios“ žmogus niekada neįgyvendins evangelinio Brolijos plano, apie kurį kalba OFS Regula ir Generalinės Konstitucijos.

Ką reiškia gyventi „Viešpaties Dvasia“? Čia pradėsime vardinti teigiamas pranciškono savybes. Šios dorybės yra esminės evangelinio Brolijos plano įgyvendinimui. Pranciškus nustato, kad „*jie turi labiau už viską trokšti*“: 1) turėti Viešpaties Dvasią ir jos šventą veikimą, 2) visuomet melstis tyra širdimi, 3) nusižeminti ir kantriai kęsti persekiojimus ir ligas, 4) mylėti tuos, kurie persekioja, šmeižia ar kaltina. Derindamiesi prie Kongreso temos, susitelkime į dvi pirmąsias eilutes ir pamatysime, kad jos apima ir dvi paskutiniąsias.

Turėti „Viešpaties Dvasią“ ir jos šventą veikimą. Jau matėme, kad „kūno dvasia“ asmenį sutelkia į save patį. O „Viešpaties Dvasia“ kreipia į Dievą kaip į žmogaus gyvenimo centrą. Tik žvelgiant į Dievą ir Jo veikimą įmanoma atrasti brolišką nusistatymą, reikalingą gyvenant su tais, kurie jau nepanašūs į brolius (tai reiškia mylėti savo persekiotojus).

Aukščiausias ir vienintelis autoritetas, kurio turi siekti Pranciškaus mokiniai, yra „turėti Viešpaties Dvasią“. Šiame kontekste „Viešpaties Dvasia“ nėra Šventosios Dvasios buveinė tikinčiojo širdyje. Ją turime suprasti kartu su šv. Pauliaus laiško filipiečiams žodžiais: „*Būkite tokio nusistatymo kaip Kristus Jėzus. Jis turėdamas Dievo pavidalą, (...) apiplėšė pats save*“ (2, 5-7). „Viešpaties Dvasia“ gali būti atpažįstama kaip nusistatymas, pasirodantis veiksmuose, per kuriuos Dievas save apreiškė. Toks Dievo „nuolankumas“ pasirodo per Kalėdas, kai jis nužengia į Marijos įščias, dar labiau per Jo mirtį ir prisikėlimą, ir galiausiai

per Švč. Sakramentą, kai jis nužengia į kunigo rankas (Perspėjimai / Adm I, 17).

Turėti „Viešpaties Dvasią“ – tai turėti tarno nuolankumą mūsų broliškuose santykiuose, nes Kristus yra „broliškas ryšys“ tarp Dievo ir žmogaus. Kaip įsitikinome iš egzegetinių studijų, „gyventi Dvasioje“ tolygu „gyventi taip, kaip Kristus“. Pranciškoniškieji šaltiniai mums sako tą patį: gyvenkite brolio Vandens nuolankumu, gyvenkite „Kristaus Dvasia“.

Visuomet melstis tyra širdimi. Čia kalbame ne apie nuolatinį religinį maldos ritualą, bet veikia apie ištikimą ir nuolatinį atsidavimą Kristui, kurio gyvenimo pavyzdys sustiprina mūsų gyvenimus. „Tyra širdis“ yra pirmoji sąlyga pamatyti ir įgyti dieviškosios logikos, kurią Dievas apreiškė Kristuje. „*Žmogus yra tikrai tyros širdies, kai neturi laiko šio pasaulio dalykams, bet nuolat ieško dangiškųjų, niekuomet nepamesdamas iš akių Dievo ir garbindamas Jį skaisčia širdimi ir siela*“ (Adm XVI, 2).

Pasauliečiams tai reiškia būti pasiruošusiems patarnauti stokojantiems, vargšams, atstumtiesiems. Apie tai rašo OFS Generalinės Konstitucijos: „*Pasauliečiai pranciškoni, įkvėpti šv. Pranciškaus Asyžiečio asmenybės ir žinios, yra kviečiami įnešti savo indėlį į civilizaciją, kurioje būtų įgyvendintas žmogiškojo asmens orumas, bendra atsakomybė ir meilė. Broliai testiprina tikrus visuotinės brolybės pamatus ir visa kur tekuria priėmimo dvasią bei brolystės atmosferą. Tvirtai įsipareigoja stoti prieš kiekvieną išnaudojimo, diskriminacijos bei išstūmimo formą ir prieš kiekvieną abejingumą kitiems išraišką*“ (18, 1-2).

Štai ką praktiškai reiškia „visuomet melstis“ ir gyventi „tyra širdimi“. Žvelgdamas į viso Kongreso programą, tikiu, jog organizatoriai teisingai suprato „Dvasią“, kuri yra „Šventoji“. Gyvenimas šeimose, socialinės tarnystės, gatvės evangelizacija – visa tai yra „gyvojo vandens“ išraiškos ir atvirumas, leidžiantis gyvajam vandeniui „plūsti iš mūsų vidaus“. Į pagalbą vėl ateina mūsų Generalinės Konstitucijos: „*Atmindami, kad Šventoji Dvasia yra jų pašaukimo šaltinis ir broliškojo gyvenimo bei misijos gaivintoja, pasauliečiai pranciškoni tesistengia sekti Pranciškaus ištikimybe Dvasios įkvėpimams, klausytis Šventojo raginimo labiau už visa kita trokšti juose veikiančios Viešpaties Dvasios*“ (11).

Išvadų link. Turime suprasti, kad „Viešpaties Dvasia“ veikia mumyse ne tik tada, kai atliekame „didelius darbus“ savo gyvenime, bet netgi ir tuomet, kai esame pasiruošę „mažus“ ir „įprastus“ savo gyvenimo darbus daryti su „didele / Šventąja Dvasia“. Pažvelkime, ką apie tai mums sako popiežius Pranciškus. Vietoj šios konferencijos išvadų kviečiu jus apmąstyti tris skyrelius iš jo apaštališkojo paraginimo *Evangelii Gaudium* apie Evangelijos skelbimą šiandiniame pasaulyje:

Turiu galvoje tvirtą tikėjimą motinų, prie sergančių vaikų lovų įsikibusių rožinio, nors ir negebančių pasakyti įprastų Credo frazių; didžiules viltis, dedamas į žvakę, uždegamą kukliame būste prašant Marijos pagalbos; gilios meilės kupiną žvilgsnį, kreipiamą į nukryžiuotą Kristų. Kas myli šventą tikinčią Dievo tautą, tas negali tokių veiksmų laikyti vien prigimtinio to, kas dieviška, ieškojimu. Jie yra teologinio gyvenimo, įkvėpto mūsų širdyse išlietos Šventosios Dvasios, apraiškos. (125) Kartais ji [žinia] gali būti išreiškiama tiesiau, kartais per asmeninį liudijimą, pasakojimą, veiksmą arba ta forma, kurią konkrečiomis aplinkybėmis padiktuos pati Šventoji Dvasia. (128) Išpažinti, kad Šventoji Dvasia veikia visame kame, reiškia pripažinti jos mėginimą įsismelkti į kiekvieną žmogiškąją situaciją ir visus socialinius saitus (...) Evangelizuojant mėginama bendradarbiauti ir su tokiais išlaisvinamuoju Dvasios 3 veikimu. (178)